

Domnului Victor Ponta, Prim-ministru al României

Domnului Crin Antonescu, Președinte al Comisiei comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru elaborarea propunerii legislative de revizuire a Constituției României

Membriilor Comisiei comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru elaborarea propunerii legislative de revizuire a Constituției României

Stimate domnule prim-ministru,

Stimate domnule președinte Antonescu,

Stimați membri ai Comisiei,

Organizațiile semnatare ale acestei poziții își exprimă consternarea în legătură cu demersurile parlamentare recente de revizuire a Constituției României, prin care se dorește renunțarea la asigurarea protecției constituționale împotriva discriminării, prin excluderea unor criterii, precum orientarea sexuală, vârsta sau dizabilitatea. La data de 11.06.2013, Comisia parlamentară de revizuire a Constituției (structură parlamentară care propune un text preliminar de revizuire a Constituției plenului Parlamentului) a revenit asupra votului la amendamentul propus pentru „Art. 4 – (2) România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi. Orice discriminare bazată pe sex, culoare, origine etnică sau socială, trăsătură genetică, limbă, credință sau religie, opinii politice sau de altă natură, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere, dizabilități, vârstă sau orientare sexuală este interzisă”, respingându-l, cu 8 voturi pentru și în ciuda faptului că la votul inițial din 4 iunie propunerea de a include o listă comprehensivă în clauza non-discriminare întrunire 18 voturi pentru și două abțineri. Suntem îngrijorați de faptul că această modificare se plasează în afara valorilor europene, fiind circumscrisă tendinței mai ample de intensificare a homofobiei, în regiunile central și est-europene.

Discuțiile care au avut loc în contextul revotării amendamentului pentru Art. 4 pun în evidență și atitudinile homofobe, și superficialitatea cu care membrii Comisiei parlamentare de revizuire a Constituției înțeleg să trateze un principiu fundamental de drept constituțional și o valoare europeană. Comisia face abstracție de rezultatele sondajelor, conform cărora aversiunea homofobă le depășește pe toate celelalte, fiind puternic majoritară atât în cadrul populației adulte cât și, în proporții chiar mai mari, în rândul generației în formare. Practic, membrii Comisiei parlamentare de revizuire a Constituției refuză să asigure protecția cetățenilor care au cea mai mare nevoie de ea

Adoptarea unor măsuri legislative bazate pe homofobie înseamnă a acorda caracter de lege unor prejudecăți personale. Prejudecățile nu pot constitui niciodată o justificare legitimă pentru restrângerea drepturilor omului și nu pot sta la temelia unui sistem legislativ democratic. În contextul înmulțirii recente a manifestărilor de ură împotriva persoanelor LGBT, din partea unor grupări extremiste, precum și al adoptării de măsuri legislative destinate limitării drepturilor persoanelor gay și lesbiene în regiunea central și est-europeană (Ungaria, Ucraina, Rusia), această stare de fapt este profund îngrijorătoare. Practic, prin tăcerea Constituției, discriminarea și agresiunile homofobe sunt legitimate și încurajate indirect.

Această decizie consfințește absența din Constituție nu doar a protecției împotriva discriminării pe criteriul orientării sexuale, ci și a discriminării pe criteriul dizabilității și al vârstei. Astfel, în varianta actuală, legea fundamentală lipsește de protecție împotriva discriminării multiple categorii din cadrul populației, în mod ironic exact acele categorii de grupuri vulnerabile care conform studiilor anuale realizate de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării sunt cel mai des victime ale discriminării

Din perspectiva obligațiilor legale asumate de România la nivel internațional, această decizie contravine principiilor Cartei Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, care stabilește o formulare exhaustivă a protecției împotriva discriminării, incluzând criterii precum sex, rasă, culoare, origine etnică sau socială, trăsătură genetică, limbă, credință sau religie, opinii politice sau de altă natură, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere, dizabilități, vârstă sau orientare sexuală (Art. 21). Ca Stat Membru al Uniunii Europene, România are obligația de a implementa prevederile dreptului comunitar în legislația națională. De asemenea, extinderea listei de criterii protejate împotriva discriminării este consistentă și cu prevederile Convenției Europene a Drepturilor Omului (Art. 14).

Mai mult, neinclusiunea în Constituție a criteriilor de discriminare menționate anterior intră în contradicție cu cadrul legislativ intern deja existent, care recunoaște și interzice discriminarea pe criteriul orientării sexuale, al vârstei și al dizabilității. Textul respins pe 11 iunie 2013 era în conformitate cu Ordonanța Guvernamentală nr. 137/2000 pentru prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

Legea fundamentală a României, stat de drept, democratic, nu se poate întemeia pe excluderea cu bună știință a unor categorii de cetățeni. Egalitatea în fața legii și protecția drepturilor omului se numără printre principiile care stau la baza noțiunii de stat de drept. Neinclusiunea sub protecția constituțională a tuturor categoriilor de persoane cu risc de a fi supuse discriminării reflectă incapacitatea statului român de a și asuma angajamentul, atât la nivel intern, cât și la nivel internațional, de a respecta principiile democrației și ale statului de drept. Considerăm că adoptarea amendamentului pentru Articolul 4 din Constituție, în forma cuprinzând lista extinsă și exhaustivă a criteriilor de discriminare, ar constitui un pas important pentru România, în direcția alinierii la valorile europene și a garantării egalității tuturor în fața legii. Legea fundamentală a României trebuie să fie o Constituție pentru toți cetățenii acestei țări.

Organizațiile semnatare împărtășesc valori comune precum respectul pentru drepturile fundamentale ale omului, nediscriminare, libertate, egalitate și militează pentru democrație și stat de drept în România. Am decis să conlucrăm pentru a participa activ cu puncte de vedere argumentate la procesul de revizuire a Constituției.
--

Pentru mai multe detalii despre acest subiect contactați:
--

Romanița Iordache, cercetător, romanita.iordache@edu.uni-graz.at .

Grupul de organizații este deschis tuturor celor ce împărtășesc valorile și principiile enunțate. Dacă doriți să vă alăturați, contactați:
--

Ovidiu Voicu, Fundația Soros, ovoicu@soros.ro
--

Organizații semnatare

ActiveWatch – Agenția de Monitorizare a Presei,

Agenția de Dezvoltarea Comunitară Împreună,

Alianța Civică Democratică a Romilor,

ANBCC – Asociația Națională a Birourilor de Consiliere pentru Cetățeni,

APADOR-CH – Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România – Comitetul Helsinki,

Asociația Accept,

Asociația EPAS,

Asociația FRONT,

Asociația Mame pentru Mame,

Asociația pentru Educație Politică,

Asociația Română Anti-SIDA,

Asociația Secular Umanistă din România (ASUR),

Asociația Solidaritate pentru Libertatea de Conștiință,
Asociația Transcena,
Centras – Centrul de Asistență pentru Organizații Nonguvernamentale,
Centrul de Studii în Idei Politice,
Centrul Educația 2000+,
Centrul FILIA,
Centrul Parteneriat pentru Egalitate,
Centrul pentru Jurnalism Independent,
CeRe – Centrul de Resurse pentru Participare Publică,
Centrul Rațiu pentru Democrație,
ECPI – Centrul Euroregional pentru Inițiative Publice,
Fundația Parteneri pentru Dezvoltare Locală,
Fundația Soros,
Fundația Tineri pentru Tineri,
Institutul pentru Politici Publice,
Grupul Român pentru Apărarea Drepturilor Omului – GRADO,
Roma Education Fund România,
Societatea Academică din România,
Societatea pentru Educație Contraceptivă și Sexuală.